

కొరిజినుండి ఇంటికి రాగానే కాసే కన్నులో బాటు ఒక ఉత్తరం కూడ తర్రకి అందించింది సరోజా.

"ఎవరు రాసేరు?" అన్నాడు ప్రభాకర్ కాసే కన్ను, ఉత్తరం అందుకుంటు.

"నాన్న రాసేరు... దసరాకి మనిదరివి రమ్మవి."

కాసే త్రాగుతూ ఉత్తరం చదివేడు ప్రభాకర్.

"...వంచక్కి పదిరోజుల ముందే రాస్తున్నాను మీరు. అమ్మాయి నాలుగు రోజులు ముందే వచ్చే యుండి..." అంటు జగన్నారరావుగారు రాసేరు.

"యూనివర్సిటీ వేసర్లు దిద్దాలి సరూ, బహుళ నాకు భాగే వుండదేమో, వీలుంటే దీపావళి

వెళదాం ... దేవిగారికి అగ్రహం రాలేదు కదా ఈ దీనుడిమీద..." నవ్వుతూ అన్నాడు ప్రభాకర్.

సరోజా కూడ అందంగా నవ్వి. "వస్తే వీం చేస్తారట..." అన్నది బుంగముతి పెట్టి.

"ఏంచేస్తాను... కమింవమవి వేడుకుంటాను. దితిమలాడుకుంటాను. కావాలంటే నాలుగు దెబ్బలు తింటాను. భార్యచేత కాలిలో నెత్తిప తన్నించుకోవటం ఆ కృష్ణ పరమాత్ముడికే తప్ప లేదట ..."

"ఇంక ఆపండి బాబు ... ఎవరైనా వింటే పాపం మీరు మరి అంత భార్యా వీదేయం వేసుకుంటారు.... మొగుణ్ణి కొంగుకు కట్టుకు తిరుగుతుందని

నమ్ము అదిపోనుకుంటారు."

"కాదంటావా మరి..." కొంజెగ అమె కళ్ళలోకి చూస్తూ అడిగేడు ప్రభాకర్.

"సంకోషించేం గావి స్వామీ, ముండు ప్రయాణం సంగతి కలవ యివ్వండి ...."

"తమకు కాదుకూడదంటే ఎట్లాగు తప్పదు మరి ... కావి కష్టం సరూ?"

"మీకంత వీలు లేకపోతే, వీలు కాలేదని నాన్నగారికి రానేద్దాం ... ఇండురో జలవంకం ఏమున్నది ..."

"చాలా శ్యాంకృ శ్రీమతి ... నీలాటి భార్య దొరకటం నా అదృష్టం.

"చాలు చాలు చాలు, మీ పొగడలు భరించలేక వున్నాను. తమరిలాటివారిని చూస్తే సామెతలు పుట్టుకొస్తున్నాయి."

ఏమీ సామెతా? ఏమా కథా?

"వెళ్ళయిన ఆరునెలలు భర్త భార్య మాట వింటాడట. తరువాత ఆరునెలలు భర్త మాట భార్య వింటుండట... ఆ తరువాత వాళ్ళిద్దరిమాటలు బయటివాళ్ళు వింటారట..."

వకవక నవ్వేకాదు ప్రభాకర్.

"వావుంది... చాలా వావుంది... మన వెళ్ళయి ఇంకా సంవత్సరం కాలేదుగా... ప్రస్తుతం ఇద్దరం ఒకరిమాట ఒకరు వినేసితిరో వున్నామన్నమాట..."

"చావ్ వూచుకొంది... ఎంత సిగ్గులేనివారువామ మీరు..." అన్నది సరోజకూడ నవ్వేస్తూ.

"నాకు వీలుకాలేదని రేపు మీ నాన్నగారికి ఉత్తరం రాసాను. నువ్వుకూడ రాసేయ..." అన్నాడు ప్రభాకర్ స్వానానికి భుజాన ఉపరి చేసు కుని లేస్తూ.

సరోజ వంటగదిలోకి దాని తీసింది భర్త మాటలు తలుచుకుని నవ్వుకుంటూ.

మరో వారం రోజుల తర్వాత జగన్నాధరావు గారి దగ్గరనుండి ఉత్తరం దాంట్ పాటు పాతిక రూపాయల మనియారలు వచ్చింది.

విరంతిని సౌభాగ్యవతి సరోజిని

దీనింది వ్రాయునది, మేముకా జేమము. మీ జేమములు తెలిసినందుకు సంతోషం. నీ దగ్గర నుండి, పచ్చ దగ్గరనుండి ఒక్కసారి ఉత్తరాలు వచ్చినయి, పండక్కి రాలేమని.

"ప్రమాణం ఖర్చులు చాలా అవుతాయి. ఇప్పు డెండుకులే, మరోసారి వెళ్ళదాం" అని సుకాకర్ అన్నట్లు వస్తూరాసింది.

మీ ఉత్తరం ద్వారా అల్లుళ్ళ వుత్తేళ్ళాడు తెలిసినయి. ఎంతయినా క్రొత్త అల్లుళ్ళకదా, మొదటి పండక్కి పూరితే రమ్మనటం కూడ వావుండదు. అందుచేత డబ్బు సంపుకున్నాను. అల్లుడుగారు, మీరు తప్పక పండక్కి వచ్చేయండి.

అశీస్సులతో.

జగన్నాధరావు.

సరోజ ఉత్తరం చేత్తోనట్టుకుని బాదగా కుప్పీటో కూర్చుండిపోయింది.

"ఈ ఉత్తరం చూస్తే: ఆయనేం అనుకుంటారో? తీరికలేక రానన్నాడుగాని, డబ్బు ఖర్చు అవుతుందనా? అయినా నావ్వు మనుష్యులను పరిగ్గా ఆర్థం చేసుకోరు.

"ఈ విషయం తెలిస్తే ఆయనేంత బాధపడతారో..." అని విట్టూర్చిందామె.

సాయంత్రం భర్త రాగానే తండ్రి పంపిన డబ్బు, ఉత్తరం అతని చేతికిచ్చింది సరోజ.

ఉత్తరం చదువుకుంటే ప్రభాకర్ కనుబొమ్మలు ముడిపెట్టాయి.

"నువ్వుగాని రాసేవా, సరూ, మన ప్రయాణానికి ఖర్చులవుతాయని?

"లేదండీ, మీకు వీలుకాలేదని రాసేను. వీలుంటే దీసావళికి వస్తామని రాసేను, నాన్నే తొందర..."

ఆమె ఇంకా ఆ మాటల పూరితేయక ముందే ప్రభాకర్ ఉత్సాహంగా తలవేసి.

"అయితే తప్పకన్న మాట. మన ప్రయాణానికి నిర్ణయం. పాపం మావగారు డబ్బు పంపేరుకూడ. వెళ్ళకపోతే వావుండదు మరి." నవ్వేడతను.

భర్త మాటలకి తెల్లబోయింది సరోజ.

ఉత్తరం చూడగానే "అదేమిటి సరూ, మావ గారు డబ్బు పంపేరు. మనమేం డబ్బు సంపాదించి పంపిక్కి రానన్నామా? ఈ రోజే ఆయనకి డబ్బు పంపేస్తాను. లేకపోతే మనం వెళ్ళినపుడునా ఇచ్చేదాం" అంటాడేమోనని ఆశించింది. కాని తన భర్త కూడా ఇంతేనన్నమాట... అనలే అల్లుళ్ళ జాతే ఇంతేనేమో... వస్తున్న కన్నీటిని బలవం తంగా అవుకుని లోపలికి వెళ్ళిపోయింది సరోజ.

అట్లా వున్నావేం సరూ? వంట్లో బాగాలేదా? అని అడిగాడు ప్రభాకర్ ఆరోజు రాత్రి బోజనాల దగ్గర.

ఎప్పుడు గల గం మాట్లాడే సరోజ ముఖావంగా వుండటం వింతవ్పించిందతనికి.

విని విననట్లు సమాధానం చెప్పకుండా కూర్చేటు ఆతనిముందు వుందింది.

"నా ప్రశ్నకి సమాధానం చెప్పనేలేదు..."

మానవులందరకూ సమాన అవకాశాలు ఉండాలన్న ఆదర్శంవల్ల ప్రజాస్వామ్యం అభిలషణీయం. ఆ ఆదర్శాన్ని అంత ర్యంలో అనేకులు ప్రతిఘటిస్తారు. కనక ప్రజాస్వామ్యం అత్యవసరం.

డాక్టర్ సిబుర్.

అన్నాడతను అన్నం కలుపుకుంటు.

ఏమిటన్నట్లు భర్త వంక చూసింది సరోజ.

"అట్లావున్నావేం"

వంట్లో బాగాలేదు..."

"ఎందుచేత?..."

"బాగానే వున్నది. రోగాలు పలానా అందుకు వస్తున్నామని చెప్పి వస్తాయా మేమిటి..." విసుక్తున్నది సరోజ.

తెల్లబోయి చూశాడు ప్రభాకర్ భార్యవంక.

"లేదు సరూ, నువ్వీరోజు చాల గమత్తుగా మాట్లాడుతున్నావు... ఏదో కొరణం వుంది..."

"కొరణం ఏదో వుంటేగాని నాకు రోగం రాకూడదా? ఎంత మీ భార్యనైనా, నేను ఒకమనిషినే.

నాకు మనస్సువున్నది. నా మనస్సుకి శరీరానికి కూడ మీ ఆజు లేకండ రోగాలు, రొట్టెలు రాకూడదని రూలెక్కడ లేదు..."

సరోజ ముక్కు చివరలు ఎర్రగా ఆయినాయి.

బలవంతంగా కన్నీరు అవుకున్నది.

భార్యవంక ఒక్క జీణం విశ్వరంగా చూసి చురేం మాట్లాడకుండ తం పంచుకుని తొంచేనే కాదు ప్రభాకర్. సరోజ అన్నం అటు, ఇటు

తెలికి వెయ్యి కడిగేసుకున్నది.

"అయ్యో, వండగ మామూలు ఇప్పించం డబ్బూ..." వీటితో నుండి నోకరు మాటలు విప్పి మున్నాయి సరోజ గదిలోకి.

"వండగ ఇంకా నాణగురోజు అన్నదికపోయ్. ఇస్తానులే..." అన్నాడు ప్రభాకర్.

"తమరు పూళ్ళో వుండలేమో కదబ్బూ... వీటిళ్ళం, నాణగు రోజులం ముందే డబ్బు వసూలు చేసుకుంటే పండక్కి రెండు గుడ్లముక్కలు కొనుక్కోవచ్చు..."

ఆ మాటలు వింటున్న సరోజకి తన భర్తకి పండుగ మామూలు అడుగుతున్న నోకరికి లేవా ఏమిటో తోడవడలేదు. సంవత్సరమంతా కన్నంజే

వనివాళ్ళు, వీరులు పూడ్చేవాడు దీనంగా అడిగి పండుగ మామూళ్ళు వసూలు చేసుకుంటుంటే, ఈ అల్లుళ్ళు ఆ తమామల దగ్గర నుండి

పండుగ మాముళ్ళు మూసాగా వసూలు చేసుకుంటారు. చీ...చీ పం మగవాళ్ళు... స్వళ్ళ కిత్తో సంపాదించుకుంటు, నాణగుకి పెట్టెగం కళ్ళి

వుండేకూడ మావగానినీ వీడించుకు తింపారెండుకో ఈ అల్లుళ్ళ జాతి... ఈనాటి యువతరం కూడ ఎందుకింత మీన స్థితి దిగజారిపోతున్నారో..." అనుకున్నది సరోజ.

భర్తతో పూర్వంలా మాట్లాడలేకపోతున్నదామె. వికల్పంగా కళ్ళుమూసుకు వడుకున్నది.

పిల్లి కాకపూర్వం తనకి కాబోయే భర్త అదర్శ యువకుడిగా, మిగిలిన వారందరితో ఎన్నుకోతగ్గవాడిలా పూహించుకోవటం కన్నె

మనస్సుల అలవాటు. సరోజ కూడ ఆ పూహాల్లానే ఆపూర్వ సౌభాది విర్తించుకున్నది.

వెళ్ళయిన తరువాత ప్రభాకర్ గుణగణాలను చూసి మురిసిపోయింది సరోజ. తన పూహలకు, తన ఆదర్శాలకు సరయినవాడని అనందించింది...

కాని ఇప్పటివరకు అతను మేక తోడు కన్నుకున్న పులి అని తెలిదు. సున్నితమైన సరోజ హృదయం గాయమై బాధ పెట్టసాగింది.

పండుగ రేపనగా బండిదీగిన కూతురు, అల్లుడిని చూచి మురిసిపోయారు జగన్నాధరావుగారు, అన్నపూర్ణమ్మగారును. సరోజ చిన్న చెల్లెళ్ళు, తమ్ముళ్ళ హడావిడి అయితే చెప్పే అక్కరలేదు. సరోజా వాళ్ళు వచ్చేసరికి, పచ్చా, సుకాకర్ వచ్చేసివున్నారు.

ఇంత సందడితో ఎంత సరదాగా తిరుగుతున్నా మనస్సుర్తిగా నవ్వులేక పోతున్నదామె.

తను, తన భర్తా వచ్చినందుకు అమ్మూ, నాన ఇప్పుడు మునిసిపోతున్నారు, కాని, ఈ సందడి తగిన తర్వాత వాళ్ళు డబ్బుగురించి ఎంత ఇప్పించి పడేది తలుచుకుంటే ఆమె మనస్సు తల్లడిల్లి పోతున్నది.

తెచ్చుకున్న శీతండాళ్ళతో ఒక ప్రక్క కుటుంబాన్ని పోషిస్తూనే, ప్రయత్నాలు చెప్పి వేసకేసినడబ్బు గాక కొంత అవ్వచేసి సరోజకి, పచ్చకి వెళ్ళి

చేయి జగన్మాధరావుగారు.

ఇక్కడికి చేసిన ఆన్యుల కాకిడిమండి ఇంకా ఆరున పూర్తిగా తేరుకోలేదు. ఇంతలో వండు గలు వెంటపడ్డాయి అల్లకప్పుకు రానుపోను ప్రయాణం అయ్యాయి. నందిగ కానుకలు, క్రొత్తబట్టలు అవి. ఇవి చూడలేక కల తిరిగిపోతుం దాయనిక. లోలోనం ఎంత భావపడుతున్నా వంకకి వచ్చిన అల్లకప్పు ముందు, కూతుళ్ళముందు తెప్పిల్లుకున్న శంకో వంతో తిరుగుతున్నారు జగన్మాధరావు. ఆన్యు పూర్ణముగారును.

వండుగరోజు తెల్లవాడు తూనే కలంబుస్సానాలో పిండివంటలు చేయటంతో మాడావేడిగా పున్నారు ఆన్యుపూర్ణముగారు. జగన్మాధరావుగారు పూజ గదిలో అమ్మచారినీ అలంకరించి, పూజ చేస్తున్నారు. సరోజ. తండ్రి పూజకోసం పూజా కోసుకు రావడానికి వీధివైపు గది ప్రక్కనున్న మందార చెట్టుదగ్గరకి వెళ్ళింది.

“అదిసరే పద్మా, మరీ వంకకి మీ నాన్నగారు మాకిచ్చే కానుకలేమిటి? రేడియోలా: స్కూటర్లా: ఇంతవరకు మాకు చూపించనలేదు. ఆ కీడాన్న బయటకితినీ మమ్మల్ని ఆకర్షిస్తూవున్నారేమిటి మీ వాళ్ళు...” అంటున్నాడు సుధాకర్.

సరోజ వివేకాదదంటూనే ఆ మాటలు విని గబుక్కున అగిపోయింది.

“ఎం పద్మా, మాట్లాడవేం?...”
“భలేవారండి మీరు... రేడియోలు లేవు... స్కూటర్లేవు... నాన్న ఇష్టరల్లకకకి క్రొత్త బట్టలతోబాటు చెరో వందరూపాయలు ఇస్తారట... అన్నది పద్మ.

విద్వివల్లున్నది. ముష్టి వందరూపాయలకోసం. అంతరూరంనుండి రా, రమ్మవి ఉ తరాలమీద. ఉ తరాలు కురిపించటం ఎందుకో? ప్రయాణం అయ్యలకంటు బోడిపాతికరూపాయలు వంపించేడు. కవీనం వస్తుకాను చాటిలమునా సంపాలన్న జ్ఞానం మీ వాళ్ళకి వుండద్దూ... ఇప్పుడు వందరూపాయలు ఇస్తారట... రేప్పొడున్న నా ప్రవృత్తం, వంకకి మీ మావగారేమిచ్చేరు అని అడిగితే నేనేం చెప్పను? ఇంతటి మహా మేధునర్వకం ఇచ్చేరవి చెప్పి వాళ్ళముందు తలెత్తుకోగలనా?” అంటూ అప్పున లేచేడు సుధాకర్.

“కొంచెం. నెమ్మదిగా మాట్లాడండి. మీకు పుణ్యం వుంటుంది. మీ దోరకీ మీదేగాని, మా నాన్న సరిస్థితి కొంచెంకూ అర్థంచేసుకోలేం?...” అంటు పద్మ ఏదో సర్ది చెప్పకున్నది.

సరోజ ఇంక అక్కడ వియవలేక వక, వక ఇవతలకి వచ్చేసింది పూలు కోయకుండానే.

ఆమె ఆలోచనలు సరివరివిదాలగా పోతున్నాయి. “ఇంక లన భ రతో తనెన్ని మాటలు సదాలో?” ఈ విషయం గురించి ప్రభాకర్ తొందరపడి ఏమయినా మాట్లాడితే పూరుకోరదుకులేదు సరోజ.

* * *

“చిన్నల్లుడి, మరీ వందరూపాయలే ఇస్తున్నం దుకు పచ్చమీద విరుచుకువడ్డాట...” అన్నారు ఆన్యుపూర్ణముగారు.

“పెద్దల్లుడేమిని కలెచ్చేరక?” కో: రత

వెలువడుతోంది!

1970 జనవరి 26 నుండి

విశాలాంధ్ర

రాజకీయ వారపత్రిక

1/2 డెమ్మాపైజు 12 పేజీలు

విడిప్రతి 25 పైసలు

సంవత్సర చందా రు. 12/-

అర్ధసంవత్సర చందా రు. 6/-

3 నెలల చందా రు. 3/-

వారం వారం.....

అంతర్జాతీయ, జాతీయ సంఘ

టనలపై సమీక్ష, సిద్ధాంత, రాజ

కీయ సమస్యలపై వ్యాసాలు,

ప్రజా ఉద్యమ అనుభవాలపై

వ్యాసాలు, కథానికలు, సంక్షిప్త

వార్తలు, వ్యాఖ్యలు.

తదితర శీర్షికలతో వెలువడుతుంది.

విజన్సీ కోరువారు జనవరి 20 లోగా

ఓక్కొక్క ప్రతికి రు. 2 లు చొప్పున

డిపాజిట్ కట్టవలయును.

ఇతర వివరములకు
మే నే జ రు

విశాలాంధ్ర

రాజకీయ వారపత్రిక

మాడవరం పోస్టు, విజయవాడ-4

వ్యంగ్యంగా అవి అడిగేడు జగన్నాథరావుగారు.
 "ఏమో మరి, అతనేం అన్నట్లు సరోజి నాతో చెప్పలేదు."

"అతను మూతం తక్కువేం తిన్నాడు... ఇంకో గంటాగితే అతని ఆజులు కూడ మరం వినవల్సివస్తుంది... నన్ను మూతం ఏం చెయ్యమంటావు...? మొన్న పెళ్ళిళ్ళకు చేసిన అప్పులే ఇంకా తీరలేదు. ప్రాణానికి సుఖం లేకుండా ఈ వందగలోకటి వెంటపడ్డాం..." అంటూ విసుగ్గా ప్రక్కనున్న కుర్చీలో కూర్చున్నారాయన.

"మరి వంద రూపాయలుంటే బావుండదేమో నంది. పాపం రేపు వాళ్ళ మేహితులు మావగా రేమిచ్చేరని అడిగినా చెప్పుకోవటానికి సిగ్గేయరటండి? చేసే అప్పు చేస్తూనే వున్నాం కదా. ఇంకొంచెం డబ్బు తెచ్చి ఇద్దరికీ చెరో రెండొందలయినా చేతుల్లో పెట్టండి...మర్యాదగావుంటుంది" అన్నాడు అన్నపూర్ణమ్మగారు.

"దాల్లే మహా సలహాలు చెప్పిచ్చావు. ఎక్కడి నుండి వసాయనుతున్నావు వందలూ, వేదలూ... మీ నాన్న ఏకిచ్చిన ఆస్తిపాస్తులమీద వస్తున్నాయనుకున్నావా? ఈ సంసారం అంతా నా రెక్కలమీద ఈడ్చుకు రావల్సిందే గదా? అబ్బన్నా... కూతుళ్ళకి పెళ్ళిళ్ళ అయి అల్లుడు రావటం కాదు గాని, నా ప్రాణాలు పోయేట్లున్నాయి..." అంటూ విసురుగా కుర్చీలోనుండి లేచేరాయన.

"తనదాక వస్తేగాని తెలివట... మీరు ఆ రోజుల్లో, ఈ వండుగల కానుకల కోసం చేసిన హంగుమా అప్పుడే మర్చిపోయినట్లున్నారు. ఆ మాటకోసే మీకంటే మన అల్లళ్ళే వెయ్యి రెట్లు నయం ఏదైనా కావాలంటే ఆమ్మాయిల చేత కడురు వంపిస్తున్నారు. మీరు అయిన దానికి, కానిదానికి మానాన్న మీద దండెత్తే వారు గురుండా?" అంటూ ఎత్తి పొడిచేరు అన్న పూర్ణమ్మ భర్తని.

"నల్లెవోయ్, నంతోషించేం. మాటకి మాట అనటం దాగా నేర్చేవు. అమ్మాయిలకి, అల్లళ్ళకి

దిట్టలు తెచ్చేను. నచ్చినమో లేదో చూడమను... అవికూడ నచ్చకపోతే తీసుకువచ్చి నా నెత్తిన కప్పండి..." అంటూ వర, వర వీధిలోకివచ్చి అరుగు మీద వున్న వడక కుర్చీలో కూర్చున్నారాయన.

తన సంసారం గురించి ఆలోచిస్తుంటే, ఒక హద్దున్నట్లు కన్పించలేదు జగన్నాథరావుగారికి తన పెళ్ళయిన క్రొత్తలో సంకతులన్నీ ఒకసారి కళ్ళముందు కదలిపోయినాయి.

"అన్నపూర్ణమ్మమీద ఎగిరి నోరుమూయించినా, అనాడుజరిగిందిమూతంనిజం. తనకివోక అనుభవం మీదగాని అనడంసంగతి తెలియటంలేదు. తన తల్లి దండ్రులుఆ త్రగారింటికి వెళ్ళేముందుచేసిన దుర్బాధనలవలన, నేమీతులుచెప్పటం మూలవలన, తన మావగారు ఎంత ఇచ్చినా, ఎంత ప్రేమగా చూసినా, అయినో మనస్సులో పెట్టుకుని. తన కివ్వవలసింది ఇవ్వక నడగరికి అవమానం చేస్తున్నట్లు దాదాపడి, నానా రగదా చేసేవాడు.

కాలంతోబాటు మనుష్యులు, అలవాట్లు మారక పోయినా, కొంచెం సంస్కారం పెరిగినట్లున్నది, తన అల్లుళ్ళు వాళ్ళకి కావలసినవాటి కోసం ఎదురు పడి తనతో దెబ్బలాడకుండా నిదానంగా అమ్మాయిలచేత కబురు వంపుతున్నారు..."

ఇట్లా ఆలోచిస్తుంటే మనస్సుకా బాధతో నిండిపోయిందాయనకి. ఆ రోజుల్లో చేసిన తప్పకీ పశ్చాత్తాపంతో ఈ క్షణాన్న ఆయన మనస్సు దహించుకు పోతున్నది.

మధ్యాహ్నం భోజనాలు అయిన తరువాత అల్లళ్ళనిద్దరివి నింది క్రొత్తబట్టలతోబాటు శాంబూలంతో చెరో వంద రూపాయలు వెట్టి యిచ్చేరు జగన్నాథరావుగారు. అల్లళ్ళిద్దరి ముఖాల్లో సంతోషం నామమాత్రంగా నైనా కన్పించలే దాయనకి.

వాళ్ళిద్దరూ మారు మాట్లాడకుండా ఇచ్చింది పుచ్చుకుని ఎవరి గదుల్లోకి వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. వాళ్ళ వై తెలి గమనించి దాదగా నిట్టూర్చారు జగన్నాథరావుగారు.

సాయంత్రంనాడుగయ్యేవరకు సరోజికి, పద్మకి వంటింటిలో తల్లికి సహాయం చేయటంతోనే పని పోయింది. వసంతా అయిన తరువాత భర్తకి కాఫీ టిఫిన్ తెచ్చి ఊయిర్మీద పెట్టింది సరోజి.

ప్రభాకర్ గదిలో కిటికీకి అనుకొని ఎటోమాస్తు నుంచున్నాడు. ఊయిర్మీద వందరూపాయలు గాలికి రెపరెప లాడుతున్నాయి.

"వందరూపాయలు బాల్బెడుకాబోయి యాయన గారికి మూర్ఖు మారీపోయినాయి..." అనుకుని భర్త అల్లుళ్ళానికి నిర్క్ష్యంగా నవ్వుకున్నది సరోజి.

"కాఫీ తీసుకోండి" అన్నదామె మెల్లగా.

వెనక్కి తిరిగి ఆమెవంక చూసి, "ఈసంగతి నీకు తెలుసా?" అన్నాడు ప్రభాకర్.

ఏ సంగతి అన్నట్లు అతనివంక చూసింది.

"ఇదిగో మీనాన్నగారు చేసిన ఘనకార్యం... అల్లుడిని ఇట్లా అవమానిస్తాడనుకోలేదు, ముష్టి వాళ్ళకిచ్చినట్లు ఈ డబ్బు ఇవ్వటమెందుకు?" కొంచెం గట్టిగానే అన్నాడతను.

"ఏం, పాపం... దనరా మామూలు వందరూపాయలు దాల్చేదా మీకు?" వెటకారంగా అడిగింది సరోజి. ఆపట్టివరకు దిగబట్టుకున్న కోపం ఇంక అగలేదామెకి.

ప్రభాకర్ ముఖం కోపంతో ఎర్రబడింది. విడికిత గట్టిగా మూసుకుపోయినయి.

నువ్వేం మాట్లాడుతున్నావో సరిగ్గా ఆలోచించే మాట్లాడుతున్నావా సరూ? నాకి డబ్బు చాలదు. ఇంకా కావాలి. నీ వట్టింట్లోవున్న దనరానున్నీ తప్పి నా నెత్తిన పొయ్యి అని నే నెప్పుడయిచా నీకు చెప్పేదా?..."

"చెప్పినా, చెప్పకపోయినా మా నాన్న అంత కంటే ఒక పైనకూడ ఎక్కువ ఇవ్వలేదు. ప్రయాణం ఖర్చులతోపహా పంపేరు. ఇంకెక్కడి నుండి తెస్తారు? మా నాన్న మా పెళ్ళిళ్ళుచేసి అల్లళ్ళనికాదు తెచ్చుకున్నది... ఆయన పారిటి.. ఆయన పారిటి" కోపంతో సరోజికి మాటలు రావటంలేదు.

"వూ...అను, వూ రిగా అనేయ్... మేం ఆయన పారిటి దళమగ్రహారం... ఆయనపారిటి సికాదలం... అంతేకదా..."

అల్లుడి కేకలు విని తన ఆసమరతకి విస్పాహాయంగా చింతిస్తూ వుండిపోయారు జగన్నాథ రావుగారు.

"వండుగపూట సంతోషంగా గడవక ఈ రాద్ధాంతమంతా ఎందుకు? ఏమి గొడవ జరగ నున్నదో, సరోజి అయినా మాట్లాడకుండా వూరు కుంటే బావుండును..." అనుకుంటు కళ్ళొత్తు కున్నారు అన్నపూర్ణమ్మగారు.

"ఆ కేకలు ఎవరివి? మీ బాసేనా అరిచేది?" అన్నాడు సుధాకర్ వద్దకో.

"వూ..."

"ఎందుకుటా?"

"ఎందుకేమున్నది? మీరు మెల్లగా సాదిస్తున్నది, ఆయన అక్కతో గట్టిగా అంటున్నారు. ఇంక

(మిగతా కథ వేడేలో)

మనం పుస్తకము చదువుకుంటూ రికార్డుపుక్కు చుట్టుని
 కుద దిగం! బోనేవుంది కొని ఇప్పుడు తెలిసి వెళ్ళేందుకు
 పనికొచ్చే పుస్తకము భూముక వదిలెటమర్చిపోయవచ్చి!
 ఇప్పుడెలా??!

రచయిత శ్రీశ్రీ

(23 వ పేజీ తరువాయి)

నంగీతం విషయిని కవిస్తూ విజృంభించింది. ఎంత దృఢి నమస్కారమో యికా ఎందుకు వివరణ :

గుమాస్తా కల

ఇది గుమాస్తా జీవితం గురించి. గుమాస్తా పాపం కలం కంటూనే జీవిస్తాడు. ఆ కలం భగ్గు మెలా అవుతాయో నువ్వుత హాస్యంతో. మరోవైపు కప్పించవి విషాదంగా చిత్రణ సాగు తుంది.

గుమాస్తా కోనేటిరావు కలలో గొప్ప ఇంజనీరయి పోయాడు. అమెరికా ఆయనకు స్ట్రాగతం చెప్పింది. తన నన్నానికీ నమాధానం చెబు తూండగా ఆయన చంటిపిల్లి ఏడ్చింది; అప్పుడే ఏడ్వాలా పాడునిల; పాపం కల చెనరిపోయింది. మళ్ళా యింకో కల.

ఈసారి ఆయన జర్మన్ నటిమెరైన్ కమాండర్ జుటావర్ కోనేటి. కలవరిస్తూండగా ఈసారి పాడు పిల్లి పాలగిన్నెను పడదోస్తుంది...కల చెనరి పోయింది.

ఇంకో కల.

సినిమాలో హీరో హీరోయిన్ రాజకమారితో ఆయన ప్రణయం - విడుతునా ప్రాణాలనై; విడు తునా విన్నెన్నదైనా అంటున్నాడు, తెల్లవారింది. అల్పాయి లేపేశాడు. కొడుకు - 'తెల్లారిపోయింది వాన్నా' అన్నాడు.

భయం: కొందెక్కిపోయింది కోనేటిపిల్ల.

ఆశ: కోనేటి పిల్లలో కోడికూసింది.

ఎంత చక్కటి భావుకత :

ఈ నాటికలో ఈ కలల మధ్య ఆశకూ, భయా వికీ సంవాదం జరుగుతుంది. ఆ సంవాదంలో, "... అతని విజమైన జీవితం ఒక స్వప్నం ... అతని స్వప్నం యొన్నడూ సాధ్యంకావి అనర్థం" అంటుంది ఆశ. 'ఈ దుస్థితికి కారణం నువ్వే' నంటూ ఆశ భయాన్ని నిందిస్తుంది.

ఇదే విధంగా ఇల్లి, మరో ప్రపంచం మొదలగు నాటికలు ఆయన విషవభావాలకు ప్రతిబింబాలు.

శ్రీశ్రీ విశ్వ విప్లవ కవి. ఆయన కవీనం నూలేళ్ళ మన సాహితీ క్షేత్రాన్ని దుమ్ముతో ఈ మూడుగుతున్న విశ్వ వికీ చక్కని పంట అందించాలి అకాంక్షస్తూ, ఆయనకు కుళా కాంక్షలు.

వ్యాసం ముగించేముందు శ్రీశ్రీ కి ఒక విషయం జ్ఞాపకం చేయవలెదాను. ప్రవర్తన కను కూలమైన ఒక నాటకాన్ని రచిస్తానని చాచావు మూడునవత్వరాల క్రితం వాగ్ధానం చేసినమాట. వాగ్ధానం వాగ్ధానంగా ఉండవని కార్యరూపం దరించ వచ్చునని అనివచడం అడియాన కాదను కుంటాను.

పండుగ బహుమతి

(44 వ పేజీ తరువాయి)

అందులో చెప్పకోతగ్గ విశేషం ఏమున్నది?"

"నేనేం చేసినా నీ కంట్లో దూరడుగాని వచ్చా మీ బావకంటే నేనే నయం. ఇచ్చిన దానితో తృప్తిపడటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను గాని అత నిలా నలుగురికి తెలిసేలా అరుస్తున్నావా :

అయినా అల్లగొప్పి ఇటూ అవమానించటం మీ నాన్నకే పరిపొయింది. అం తా నాలాటివాళ్ళే వుంటారా; అందరి కష్టసుఖాలు ఆలోచించటానికి" అంటూ తన మంచితనానికి కానే మురిసిపోతూ, భార్యని దెప్పేడు సుధాకర్.

రెండు మూడు నిమిషాలు మౌనంగా గడచి పోయినది.

"నరోజా...నువ్వుచాలాకొందరవద్దావు నరోజా; ఇదిగో మన ప్రయాణం ఖచ్చులకి పంపిన డబ్బు. ఇందాక ఇచ్చిన ఈ వందరూపాయలు ముందు తీసుకువెళ్ళి మీ నాన్నగారికి ఇచ్చేయి..."

మీరు ప్రయాణం ఖచ్చులు పంపలేదు...అందు చేత, మేం వండక్కి రావటంలేదని నువ్వైగాని నేను గాని మీ నాన్నగారికి రానేమా :

పండుగ రెండురోజులు వరదాగా వలుగురితో గడుపుదామని వచ్చేంగాని, ఇట్లు పెడితేనేగాని వీలేదు, కానుకలు ఇవ్వకపోతే అసలే పురుకోనని నేనెప్పుడయినా అన్నావా :

నాకు అంతవనివున్నాకూడ ఆసలు నేను ఇప్పుడు ఎందుకు వచ్చానో తెలుసా నరోజా నీకు; మనం రాలేమనటానికి కారణం డబ్బేనని మీ నాన్నగారికి ఎవరు చెప్పారో కనుక్కుందామని...

...మీరు మనస్సులని బాం బాగా అర్థం చేసుకోగలరండి!...అని చెప్పదామని వచ్చేను.

నువ్వుకూడా నీ భర్త వరమ కర్మోటకుడు... కాళ్ళముందు డబ్బు పెడితేనేగాని అడుగు ముందుకు వేయడు అని అనుకున్నావుకదూ...బాం పంతోషం పయా...నువ్వుకూడా మనస్సులని బాం బాగా అర్థం చేసుకోగలవు!..."

నరోజు భర్తమాటలు వింటూ స్థాణువులా నిల బడిపోయింది.

"ఈ డబ్బు తీసుకువెళ్ళి వెంటనే మీ నాన్నగారి కిచ్చేయి నయా..."

అని ప్రభాకర్ విసురుగా తలుపులు తెరచుకుని వరందాలో నిలబడ్డాడు.

అలాడి మాటలు విని తెలబోయి ఒకరిముఖా రోకరు చూసుకున్నారు అన్నపూర్ణమ్మగారు. జగ న్నాధరావుగారును. అతని సహృదయక. మంచి తనం తెలిసేసరికి తమంత అదృష్టవంతులు ఈ పృథ్విమీద లేరని అనందంతో తబ్బిబ్బిలాడి పోయా రావంతులు.

అప్పటివరకు భార్యని దెప్పకున్న సుధాకర్ దివరకి ప్రభాకర్ ఉద్దేశ్యం గ్రహించి ఏమి మాట్లా డాలో తోవలేదనకి.

"పాపం, మీరు అన్యాయంగా మా బావగారిని అపార్థం చేసుకున్నారు...మీ సహృదయక కూడ కొంచెం బాటుకొండి స్వామి. లేకపోతే అక్క ముందు నా వరు వు నిల బ డ డు....." అంటూ భర్తని వెక్కిరించింది వచ్చు.

భర్త సంస్కారానికి అనందంతో ఉక్కిరి దిక్కిరి అవుతున్న నరోజు ఇల్లమీద రెపరెప లాడు తున్న డబ్బు వంక చూస్తు నిలుచుండి పోయింది.

అంకితం :

సహృదయులై న క్రొత్త అల్లుళ్ళకి.

స్వీకారం

యు గ సం కే తం (కవిత)

రచన: మాదిరాజు రంగారావు
ప్రచురణ: సాహితీ బంధు బృందం
హనుమకొండ, వరంగల్లు I.
వెం: రు. 3/-

తి ర గ బ డు (స్వప్నంద కవితా సంపలనం)
ప్రచురణ: స్వేచ్ఛాసాహితీ
6/551/3 - బ్రాహ్మణువీది
హనుమకొండ, వరంగల్ I.

మన శీనయ్య
రచన: సందూరి సుబ్బారావు
వెం: రు. 3

రా మ శా స్త్రీ
అనువాదం - యస్. ఆర్.
వెం: రు. 1-25

రోమన్ హాలిడే (కథలు)
రచన: గొల్లపూడి మారుతీరావు
వెం: రు. 3-50

ఈ పుస్తకముల ప్రచురణకర్తలు: సర్వోదయ పబ్లిషర్లు, విజయవాడ - 2.